

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

8 noiembrie 2022 nr. 09/2-09/10663

La nr. 06/2-2983 din 31.10.2022

*Referitor la modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire
la întreprinderile mici și mijlocii (crearea Fondului pentru
accelerarea creșterii economiei Moldovei)*

Ministerul Economiei

e-mail: cancelaria@me.gov.md

La solicitarea Ministerului Economiei nr. 06/2-2983 din 31 octombrie 2022, Ministerul Finanțelor a examinat repetat *proiectul de hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (număr unic 672/ME/2022)* și reiterează poziția expusă anterior prin scrisoarea nr. 09/2-03/2415/1429 din 31.10.2022.

Totodată, menționăm că mijloacele financiare obținute din împrumuturile de stat externe pot fi recreditate direct la condiții financiare cel puțin egale condițiilor conform acordurilor de împrumut extern, iar în cazul recreditării beneficiarilor finali prin intermediul Instituțiilor Financiare Participante (bănci, organizații de creditare nebankare, asociații de economii și împrumut), costurile resurselor financiare se vor majora cu marjele ratelor de recreditare ale intermediarilor financiari.

Concomitent, costurile împrumuturilor vor crește inclusiv și cu comisionul pentru acoperirea cheltuielilor administrative ale IP „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” (ODA) anunțat de 1,0%, care se preconizează că va fi perceput din soldul creditelor acordate și ca rezultat achitat de care beneficiar (ÎMM).

Conform prevederilor acordurilor de împrumut externe destinate recreditării de stat, executarea obligației financiare față de creditorul extern este asigurată prin intermediul Ministerului Finanțelor de către beneficiarii recreditați.

Prin urmare, subdiviziunea nou creată în cadrul ODA urmează să asigure rambursarea către Ministerul Finanțelor a costurilor legate de deservirea împrumuturilor recreditate, conform termenilor și condițiilor stipulate în acordurile externe, asumându-și inclusiv și riscul valutar.

Mai mult, acordarea resurselor financiare nu trebuie să constituie un impediment în dezvoltarea pieței financiare și de capital, substituind creditarea comercială normală și distorsionând piața.

În scopul oferirii accesului întreprinderilor la o finanțare mai accesibilă ar fi oportună susținerea întreprinderilor mici și mijlocii în vederea garantării împrumuturilor, deoarece potențialul beneficiar va trebui să fie eligibil practicilor bancare (bonitatea, disponibilitatea gajului, etc.), iar riscul ca potențialul beneficiar va fi neeligibil pentru recreditare (inclusiv nu va dispune de active pentru garantarea rambursării împrumutului) este unul sporit.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.11.08 16:58:52 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05
Email: natalia.plesca@mf.gov.md
Ex. Tatiana Lupanciuc
Tel. 022-26-28-05
Email: tatiana.lupanciuc@mf.gov.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

21 octombrie 2022 nr. 09/2-03/2415/1429

La numărul unic 672/ME/2022

*Referitor la modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire
la întreprinderile mici și mijlocii (crearea Fondului pentru
accelerarea creșterii economiei Moldovei)*

Ministerul Economiei

e-mail: cancelaria@me.gov.md

În copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-9252 din 3 octombrie 2022, Ministerul Finanțelor a examinat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele propuneri și obiecții.*

La art. I din proiectul de lege

Pct. 2, referitor la art. 13¹:

- alin. (1) se va exclude, deoarece Fondul în esență reprezintă mijloacele financiare destinate pentru oferirea accesului întreprinderilor la finanțarea accesibilă prin intermediul băncilor și organizațiilor de creditare nebankare eligibile și nu poate fi o subdiviziune din cadrul I.P. „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” (ODA);

Concomitent, reieșind din cele expuse supra, se propune completarea art. I cu un punct nou, cu următorul conținut:

„   , alin. (1) articolul 13 se abrogă.”.

- alin. (4) se va expune în următoarea redacție:

„(4) Fondul pentru accelerarea creșterii economiei Moldovei este finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse în conformitate cu legislația în vigoare”.

În acest sens, Nota informativă și Analiza impactului urmează a fi aduse în concordanță cu redacția propusă la alin. (4), art. 13¹.

Referitor la gestionarea și organizarea activității Fondului

Conform Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, mijloacele financiare obținute din împrumuturile de stat interne și/sau externe pot fi recreditate pentru realizarea proiectelor și a programelor de dezvoltare finanțate din surse externe și/sau interne. Respectiv, Ministerul Finanțelor este unicul organ împuternicit cu administrarea acestor mijloace în temeiul legii menționate.

În cazul recreditării beneficiarilor finali prin intermediul băncilor și/sau organizațiilor de creditare nebankare, și/sau asociațiilor de economii și împrumut (IFP), condițiile de recreditare sunt stabilite de către creditor și/sau definite în contractele de împrumut interne sau externe.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, în scopul dirijării și utilizării eficiente a mijloacelor împrumuturilor de stat externe, recreditate prin intermediul IFP, Ministerul Finanțelor delegă prin ordinul său subdiviziunilor special create pentru scopuri de recreditare unele atribuții ale sale de recreditare și management a resurselor.

Astfel de subdiviziune special creată este Instituția Publică „Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă” (OGPAE), printre responsabilitățile căreia se numără selectarea IFP, evaluarea și monitorizarea continuă a performanței financiare a IFP și corespunderea lor criteriilor de eligibilitate. Criteriile de eligibilitate sunt determinate în acordurile de împrumut externe, Manualele operaționale și Hotărârea Guvernului nr.1136/2007.

Ținem să menționăm, că OGPAE este o instituție care activează la autogestiune și suportă cheltuielile bugetului de stat legate de deservirea împrumuturilor de stat externe destinate recreditării de stat.

Cât privește costurile resurselor financiare disponibile ale Fondului menționăm că, comisionul pentru acoperire a cheltuielilor administrative ale ODA anunțat de 1,0%, care se preconizează că va fi perceput din soldul creditelor acordate și ca rezultat achitat de către beneficiar (ÎMM), este exagerat și va majora costurile împrumutului pentru beneficiarii finali de împrumuturi, astfel subminând din start însuși ideea de oferire a creditelor mai avantajoase. ODA ar putea percepe un comision mic în puncte procentuale din marja dobânzilor încasate de la intermediarii financiari, nu din suma principală alocată/distribuită.

Referitor la limitarea standard a marjelor ratelor de recreditare la 2,5% pentru intermediarii financiari, menționăm, că aceasta nu va reflecta riscurile de credit care sunt diferite la diferite activități finanțate. Mai mult, în activitatea sa băncile comerciale se conduc atât de normele prudențiale ale Băncii Naționale a Moldovei, cât și de politicile sale interne de creditare. Totodată, Guvernul este privat de posibilitatea de a interveni în activitatea de creditare a băncilor comerciale, marja ratelor de recreditare pentru IFP poate fi recomandată, dar nu obligatorie pentru toate băncile comerciale.

Concomitent informăm, că pentru finanțarea deficitului bugetului de stat, la momentul actual statul se împrumută pe piața internă la o dobândă egală cu rata medie ponderată a dobânzii la Valorile Mobiliare de Stat (VMS), care în luna septembrie 2022 a constituit 21,74%. Furnizarea de resurse financiare accesibile și pe termen lung pentru ÎMM-uri cu o rată a dobânzii mai mică decât cea de pe piață (unul dintre obiectivele intervenției statului) va distorsiona piața și va crește riscurile în cazul recreditării surselor alocate din bugetul de stat.

Mai mult, informația de fundamentare a proiectului de modificare a Legii nr.179/2016 nu reflectă și nu argumentează mai multe aspecte, care urmează a fi analizate în ansamblu, cum ar fi:

- menținerea cursului țării în dezvoltarea pieței financiare și de capital, care nu presupune distribuirea negândită de fonduri din bugetul de stat în sectorul privat, substituind creditarea comercială normală;

- de ce se omite sectorul de micro-întreprinderi, care este vulnerabil și accesează credite comerciale la cele mai înalte rate și care necesită și el atenție;

- în cazul în care ODA va acorda și garanții, și credite, pot apărea conflicte de interese;

- indicatorii de performanță ale FACEM/ODA nu cuprind careva indicatori legați de rambursarea împrumuturilor recreditate din împrumuturi externe de stat către bugetul de stat, care ar asigura deservirea datoriei de stat externe, având în vedere că Ministerul Finanțelor este obligat să achite creditorilor externi împrumuturile externe destinate recreditării de stat; nu includ indicatori de performanță a beneficiarilor finanțați, cum ar fi: creșterea volumului vânzărilor, creșterea veniturilor și exporturilor;

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.10.23 20:35:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05

Ex. Tatiana Lupanciuc
Tel. 022-26-28-05

Email: natalia.plesca@mf.gov.md

Ex. Nina Rotaru
Tel. 022-26-26-14

Email: nina.rotaru@mf.gov.md

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 04 – 5643 din 03.11.2022
La nr. 06/2 – 2983 din 31.10.2022

Ministerul Economiei
e-mail: cancelaria@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (număr unic 672/ME/2022)*, în limita competențelor funcționale, reiterăm propunerile și obiecțiile expuse anterior prin demersul nr. 04–5272 din 13.10.2022.

Secretar general

Digitally signed by Dabija Lilia
Date: 2022.11.06 12:07:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilia DABIJA

Ex: Ec. Stăvilă
tel.: (022) 250-609

Nr. 04 – 5272 din 13.10.2022
La nr. 18-23-9252 din 03.10.2022

Ministerul Economiei
e-mail: cancelaria@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării proiectului de hotărâre a Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (număr unic 672/ME/2022)*, în limita competențelor funcționale, relevăm următoarele.

Prin proiectul de lege se propune completarea Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu art.13¹, care conține aspecte generice referitoare la instituirea Fondului pentru accelerarea creșterii economiei Moldovei (în continuare - *FACEM*).

Fără a contesta necesitatea și oportunitatea instituirii FACEM, obiectăm asupra soluției normative prin care autorul proiectului de lege instituie un asemenea Fond, stabilind reglementări generice concentrate într-un singur articol, constituit din cinci alineate, cu atribuirea sarcinii Guvernului de aprobare a Regulamentului privind organizarea și funcționarea FACEM, precum și utilizarea mijloacelor financiare ale acestuia.

În acest sens, cu titlu de remarcă generală, reliefăm practica recentă de instituire a unor Fonduri - prin *legi organice distincte*, care stabilesc principiile generale de constituire, organizare, finanțare și funcționare a acestor Fonduri. Prin urmare, drept model pot servi Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice sau Legea nr. 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, care conțin reglementări detaliate cu referire la fondurile nominalizate.

Or, în cazul în care legiuitorul a decis reglementarea aspectelor de constituire a unui Fond, în textul unui act normativ care are ca obiect de reglementare raporturi juridice specifice unui domeniu, de asemenea, s-a optat pentru detalierea aspectelor ce vizează principiile generale de constituire, organizare, finanțare și funcționare a acestui Fond. În acest sens, relevante sunt prevederile privind Fondul Național pentru Mediu, care sunt înserate la Capitolul VIII (art.83 – 86⁴) din Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.

Astfel, proiectul de lege menționat, examinat prin prisma principiilor activității de legiferare statuate la art.3 alin.(1) lit.d) și lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, necesită a fi supus unui proces minuțios de revizuire, prin completarea cu reglementări detaliate ce vizează FACEM. Mai mult ca atât, aceste reglementări detaliate urmează a fi stabilite la nivel de cadru normativ primar și corelate cu prevederile actelor normative de același nivel, cerință obligatorie potrivit art.3 alin.(4) din Legea nr.100/2017.

Întrucât FACEM va fi finanțat din *alocările de la bugetul de stat*, mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare și/sau donatori, alte surse legale, prevederile acestuia urmează a fi coroborate inclusiv cu cerințele statuate la art.43 alin.(6) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Prin urmare, pentru a asigura coerența, predictibilitatea și accesibilitatea reglementărilor propuse prin proiectul de lege menționat, acesta necesită a fi completat cu prevederi detaliate privind:

- destinația fondului și domeniile de intervenție;
- modalitatea de constituire a fondului;
- modalitatea de distribuire a mijloacelor alocate fondului;
- principiile de finanțare;
- atribuțiile autorităților publice în domeniul administrării fondului (Guvernului; autorității administrației publice centrale de specialitate; a structurii organizaționale responsabile (entitatea de implementare)).

În contextul enunțat, conchidem că, proiectul de lege supus avizării, în lipsa reglementărilor detaliate invocate supra, nu poate fi promovat, întrucât nu corespunde principiilor activității de legiferare.

Secretar general

Digitally signed by Dabija Lilia
Date: 2022.10.13 12:20:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilia DABIJA

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

17.10.2022 nr. 04/8952

**Ministerul Economiei
Cancelaria de Stat**

Cu referire la adresa Cancelariei de Stat nr. 18-23-9252 din 03.10.2022, ce vizează examinarea proiectului *de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (număr unic 672/ME/2022)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative, „intervenția statului este condiționată de necesitatea executării acțiunii 4.7.9. din Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021 (Elaborarea pachetului de reglementări pentru constituirea fondului de creditare cu dobândă redusă și a programului de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii)”.

La proiectul **hotărârii Guvernului** semnalăm că, în temeiul art. 41 din *Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern*, precum și a pct. 6 din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 698/2017*, care stabilesc exercitarea funcției de reprezentant al Guvernului în Parlament de către Ministerul Justiției, în lista contrasemnatarilor proiectelor de Hotărâri de Guvern privind aprobarea avizelor Guvernului la inițiativele legislative ale deputaților în Parlament și a proiectelor de lege aprobate de Guvern în calitate de inițiativă legislativă proprie, se include în calitate de contrasemnatar și ministrul justiției.

Referitor la **art. I** al *proiectului de Lege*, din punct de vedere redacțional, se va reține:

În dispoziția de modificare, conform uzanțelor normative, textul „Articolul I” se va substitui cu textul „**Art. I.**” (observație valabilă și pentru textul „Articolul II”).

La pct. 1 atenționăm că raționamentul excluderii din definiția noțiunii „garanție financiară pentru credite”, statuată la art. 3, a textului „/împrumuturilor”, nu a fost explicat în nota informativă la proiect. Astfel, nota informativă se va completa cu argumentele respective.

În cazul justificării modificării propuse, norma de la pct. 1 se va ajusta integral conform uzanțelor normative, după cum urmează: „1. În articolul 3, la noțiunea „garanție financiară pentru credite” textul „/împrumuturilor” se exclude.”.

În context, se va reține că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

La pct. 2 textul „după articolul 13” se va exclude, fiind inutil, cuvintele „se introduce” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”, iar cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”.

La textul propriu-zis al art. 13¹:

se recomandă revizuirea denumirii Fondului menționat potrivit acțiunii 4.7.9. din *Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 235/2021*, care prevede constituirea „Fondului de accelerare și dezvoltare a economiei sustenabile”;

concomitent, în titlul Fondului, cuvântul „Moldovei” se va substitui cu cuvintele „Republicii Moldova”, în vederea ajustării acestuia la denumirea oficială a statului Republica Moldova. Prin urmare, în tot cuprinsul art. 13¹ se vor opera ajustările respective;

din alin. (1) cuvintele „și va funcționa” se vor exclude, fiind excedente. Totodată, conform prevederilor art. 54 alin. (1) lit. j) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative*, în textul proiectului actului normativ verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.

Secretar de stat

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2022.10.17 18:04:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eduard SERBENCO

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md*

04.11.2022 nr. 04/9605

La nr. 06/2-2983 din 31.10.2022

Ministerul Economiei

Urmare a examinării proiectului definitivat al *hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (număr unic 672/ME/2022)*, prezentat repetat spre expertiză juridică, comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin juridic.

Totodată, ținând cont de rigorile tehnicii legislative, la forma actuală a proiectului se propune la pct. 3 al art. I substituirea cuvintelor „care va avea următorul cuprins” prin cuvintele „cu următorul cuprins”.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.11.07 08:49:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

